

ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
ICT LITERACY OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
THE SARABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹รัตติพร พิพิธกุล และ ²อำนวยการ ทองโปร่ง
¹Ruttiphorn Pipitkul and ²Amnuay Thongprong

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย
Ramkhamhaeng University, Thailand

¹k.ruttiphorn03@gmail.com

Received: March 25, 2023; Revised: April 6, 2023; Accepted: April 20, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 278 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน โดยแบ่งกลุ่มตามขนาดของสถานศึกษาและวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากนั้นเทียบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .0954 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเป็นรายคู่ด้วยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison Method) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

¹นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการประเมินข้อมูล (Evaluate) ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) , ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study ICT literacy of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 and 2) to compare ICT literacy. literacy) of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 education level classification work experience the size of the school It is an exploratory research. The sample group was 278 civil servants teaching at schools in Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2022. Samples were determined using the Craigie and Morgan's ready-made tables. They were divided into groups according to the size of the educational institutions and by simple random sampling method. The research tools were A questionnaire on teachers' opinions toward ICT literacy of school administrators under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 1. The confidence value was .0954. The statistics used in the research were mean, standard deviation. t-test, one-way ANOVA, and pairwise comparison using Scheffe's Multiple Comparison Method. Findings are as follows: 1) The results of the study on the level of teachers' opinions toward ICT literacy of school administrators under the Office of Saraburi Primary Educational Service Area 1, overall and each aspect, were at high levels. 2) The results of comparing the level of teachers' opinions toward ICT literacy of school administrators under the Office of Saraburi Primary Educational Service Area 1 found that government teachers teaching in educational institutions with Education and work experience are different. There were opinions towards ICT literacy of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1, overall and each aspect were not different and civil servants teaching in educational institutions of different sizes Overall and by side every aspect is different Except for the evaluation of data (Evaluate) is not different.

Keyword : ICT Literacy, School Administrators,

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสำคัญมากต่อการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงานสารสนเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยให้การจัดระบบข้อมูลมีประสิทธิภาพ สามารถจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไว้ในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้ทุกครั้งอย่างสะดวก มีระบบอัตโนมัติเพื่อการจัดเก็บประมวลผลและเรียกใช้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ทันทีตลอดจนการสื่อสารระหว่างองค์กรที่สามารถทำได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการศึกษาให้มีความทันสมัยเกิดประสิทธิผลกับสถานศึกษาและ ผู้เรียน สามารถยกระดับการศึกษาของประเทศให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆได้

ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีไปใช้กับการปฏิบัติงาน ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาเข้าใจทิศทางและ แนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ด้วยการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมให้ครูนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พบ ได้แก่ บุคลากรไม่มีความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดแคลนปัจจัยในด้านต่างๆ ทำให้ขาดประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ผู้บริหารระดับสูงขาดความเชื่อมั่นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดแผนและแนวทางการพัฒนา บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาบุคลากรได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี, พ.ศ.2561-2565). สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1, 2561).

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติแนวคิดการบริหารของตนเองให้ทันต่อ เหตุการณ์รวมถึงความฉลาดรู้ไอซีที (ICT Literacy) เพื่อจะได้สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ได้ประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมของ สถานศึกษาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ครอบคลุมไปถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนเครื่องมือสื่อสารและเครือข่ายทางสังคมในการสืบค้นจัดระบบประเมินและสื่อสารข้อมูล สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้อย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้อง กับเป้าหมายและทิศทางการศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์กับการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ปฏิบัติการสอนปีการศึกษา 2565 จำนวน 119 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 1,011 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 278 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 หน้า 607-610) แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหา ได้องค์ประกอบความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเข้าถึงข้อมูล (Access) 2) การประเมินข้อมูล (Evaluate) 3) การจัดการข้อมูล (Manage) 4) การสร้างสรรค์ข้อมูล (Create) 5) การบูรณาการข้อมูล (Integrate) 6) การสื่อสารข้อมูล (Communicate)

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจำแนกประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงนำค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปเปรียบเทียบใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison Method)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สรุปผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 225 คน (คิดเป็นร้อยละ 85.6) สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 38 คน (คิดเป็นร้อยละ 14.4) ส่วนประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 98 คน (คิดเป็นร้อยละ 37.3) สูงกว่าประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 85 คน (คิดเป็นร้อยละ 32.3) และสูงกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 80 คน (คิดเป็นร้อยละ 30.4) ส่วนขนาดของสถานศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 94 คน (คิดเป็นร้อยละ 35.7) สูงกว่า ขนาดกลาง จำนวน 100 คน (คิดเป็นร้อยละ 38.10) และสูงกว่าขนาดใหญ่ขึ้นไป จำนวน 69 คน (คิดเป็นร้อยละ 26.2)

2. การวิเคราะห์ระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access)	4.46	0.44	มาก
2. ด้านการประเมินข้อมูล (Evaluate)	4.44	0.49	มาก
3. ด้านการจัดการข้อมูล (Manage)	4.43	0.50	มาก
4. ด้านการสร้างสรรค์ข้อมูล (Create)	4.41	0.54	มาก
5. ด้านการบูรณาการข้อมูล (Integrate)	4.44	0.53	มาก
6. ด้านการสื่อสารข้อมูล (Communicate)	4.45	0.50	มาก
รวม	4.43	0.47	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access) ($\bar{X}=4.46$) รองลงมาคือ ด้านการสื่อสารข้อมูล (Communicate) ($\bar{X}=4.45$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างสรรค์ข้อมูล (Create) ($\bar{X}=4.41$)

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access)	4.45	0.40	4.48	0.66	-0.206	.838
2. ด้านการประเมินข้อมูล (Evaluate)	4.44	0.45	4.42	0.65	0.114	.910
3. ด้านการจัดการข้อมูล (Manage)	4.44	0.44	4.33	0.76	0.847	.402
4. ด้านการสร้างสรรค์ข้อมูล (Create)	4.43	0.49	4.29	0.75	1.142	.260
5. ด้านการบูรณาการข้อมูล (Integrate)	4.45	0.47	4.34	0.81	0.832	.410
6. ด้านการสื่อสารข้อมูล (Communicate)	4.46	0.44	4.39	0.78	0.534	.596
รวม	4.44	0.42	4.37	0.70	0.599	.533

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน โดยระดับการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X}=4.44$) สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X}=4.37$)

ผลการเปรียบเทียบระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีประสพการณ์การทำงานต่างกัน

ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสพการณ์การทำงาน			F	p
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access)	4.49	4.41	4.47	.675	.510
2. ด้านการประเมินข้อมูล (Evaluate)	4.44	4.43	4.45	.038	.962
3. ด้านการจัดการข้อมูล (Manage)	4.44	4.42	4.41	.101	.904
4. ด้านการสร้างสรรคข้อมูล (Create)	4.45	4.40	4.39	.287	.751
5. ด้านการบูรณาการข้อมูล (Integrate)	4.45	4.43	4.43	.077	.926
6. ด้านการสื่อสารข้อมูล (Communicate)	4.44	4.44	4.45	.010	.990
รวม	4.45	4.42	4.43	.098	.906

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีประสพการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประสพการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ($\bar{X}=4.45$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสพการณ์การทำงาน 5-10 ปี ($\bar{X}=4.42$)

ผลการเปรียบเทียบระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน

ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา			F	p
	ขนาดเล็ก (n = 94)	ขนาด กลาง	ขนาดใหญ่ ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access)	4.44	4.40	4.57	2.949	.045
2. ด้านการประเมินข้อมูล (Evaluate)	4.41	4.39	4.53	1.804	.167
3. ด้านการจัดการข้อมูล (Manage)	4.43	4.34	4.55	3.741	.025
4. ด้านการสร้างสรรคข้อมูล (Create)	4.42	4.31	4.56	4.286	.015
5. ด้านการบูรณาการข้อมูล (Integrate)	4.47	4.31	4.56	4.984	.008
6. ด้านการสื่อสารข้อมูล (Communicate)	4.46	4.36	4.55	3.051	.049
รวม	4.43	4.35	4.55	3.721	.026

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไป ($\bar{X}=4.55$) และรองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{X}=4.43$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง ($\bar{X}=4.35$) จึงทดสอบด้วยวิธีการของ (Scheffe's post hoc comparisons method)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารข้อมูล (Communicate) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างสรรคข้อมูล (Create) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีทักษะด้านการรู้ดิจิทัลพื้นฐานที่จะเป็นตัวช่วยสำคัญในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับบุคลากรในการปฏิบัติงาน รวมถึงการสื่อสารและการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Office of the Royal Society, 2019 (อ้างถึงใน เรืองยศ พุทธิกุล, 2563) ที่กล่าวว่าตามพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยชุดความฉลาดรู้ได้ให้ความหมายของ ICT literacy หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการรู้ประมวลความหมายข้อมูลสารสนเทศและความสามารถรู้จักใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ อย่างพอประมาณและมีจริยธรรมเพื่อให้ประโยชน์คุ้มค่าในการดำรงชีวิตประจำวัน การศึกษาวิจัยและการประกอบอาชีพและสอดคล้องกับแนวคิดของ พัทธรินทร์ หยกพิทักษ์โชค (2561) ที่กล่าวว่าหลักการและแนวคิดของการรู้เท่าทันไอซีที (ICT literacy) นั้น ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึง การจัดการ การบูรณาการ การประเมิน การสร้างสารสนเทศใหม่ ตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ใช้ไอซีทีและสื่อสารสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทักษะทางเทคนิค ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถพื้นฐานในด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค (Technical Proficiency) เมื่อครบกระบวนการดังกล่าวจึงจะทำให้เป็นผู้ที่รู้เท่าทันไอซีทีและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมประสงค์ วงศ์ทันใจ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษพบว่า สภาพการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการเข้าถึง(Access) ค่าเฉลี่ย

รองลงมา คือด้านการสร้างสรรค์(create) และด้านการสื่อสาร(communicate) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการระบุ (define) พื้นฐานทักษะด้านคอมพิวเตอร์

1.1 ด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารใช้งานเว็บไซต์สารสนเทศของต้นสังกัดผ่าน Platform ต่างๆ เช่น Google Messenger Line Zoom รองลงมาคือ ผู้บริหารรู้วิธีการเข้าถึงข้อมูลและสร้างคำค้น หรือกำหนดคำสำคัญเพื่อใช้ในการสืบค้นได้และผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนเครื่องมือเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้งาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารเลือกโปรแกรมหรือเครื่องมือค้นหาทางอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการเข้าถึงข้อมูลและมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญการใช้งานเว็บไซต์สารสนเทศของต้นสังกัด รวมถึงการใช้งาน Platform ต่างๆ ที่เหมาะสมกับหน้าที่การใช้งานของแต่ละประเภท สอดคล้องกับงานวิจัยของนันธิดา ปฏิวรรณ และคณะ (2564) ที่ได้ทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตามรูปแบบการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทักษะการเข้าถึง (Access) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านทักษะการเข้าใจ (Understand) และด้านทักษะการสร้าง (Create) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านการสื่อสารข้อมูล (Communicate) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีถ่ายทอดข้อมูลสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการ และระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารเลือกรูปแบบช่องทางเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ รองลงมา คือ ผู้บริหารให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม นำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานโครงการ/กิจกรรม อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และผู้บริหารสื่อสารกับผู้อื่นผ่านช่องทางการสื่อสารทางเทคโนโลยี โดยเลือกเผยแพร่สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ไม่ขัดต่อศีลธรรมและกฎหมาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายโดยกำหนดในแผนปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดข้อมูลตรงตามความต้องการ มีการจัดเตรียมเครื่องมือสารสนเทศที่ทันสมัย มีระบบปฏิบัติการที่มีความพร้อมสำหรับการสื่อสาร มีการสื่อสารที่ชัดเจนทั้งองค์กร สร้างความเชื่อมั่นให้กับครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี เผยแพร่สารสนเทศโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ระเบียบ กฎ กติกาและกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการนิเทศและติดตามด้วยระบบดิจิทัล ตามลำดับ

1.3 ด้านการบูรณาการข้อมูล (Integrate) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารเลือกใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่สืบค้น รองลงมา คือ ผู้บริหารติดตาม แก๊ซข้อบกพร่องในขอบเขตการบริหารของสถานศึกษาที่มีการบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงแนวทางการบูรณาการจัดระบบงานระหว่างผู้บริหารและครูในการใช้เว็บไซต์สารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น ข้อมูล DMC School Mis และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บูรณาการในด้านการบริหารงานของสถานศึกษาตามนโยบายจากต้นสังกัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบูรณาการในด้านการบริหารงานและจัดการข้อมูลของสถานศึกษาตามนโยบายจากต้นสังกัดอย่างครอบคลุมและเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูผาภูมิ โมริย์ และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาโปรแกรมพัฒนาการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยสภาพปัจจุบันการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์สำหรับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เกิดทักษะและความรู้ใหม่ๆ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการบูรณาการ (Integrate) 2) ด้านการประเมิน (Evaluate) 3) ด้านการจัดการ (Manage) เป็น 3 ลำดับแรกและมีความต้องการที่จะพัฒนาการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั้ง 7 ด้าน

1.4 ด้านการประเมินข้อมูล (Evaluate) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตรวจสอบข้อมูลโดยการประสานงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับสถานศึกษารองลงมา คือ ผู้บริหารตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศตามประโยชน์และความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ต้องการ และผู้บริหารเลือกจัดเก็บสารสนเทศที่ดีมีคุณภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ด้านการใช้สถิติในการประเมินผลข้อมูลและตัดสินใจพิจารณาความเกี่ยวข้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการติดต่อประสานงานระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาในการนิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแลการใช้งบประมาณ และรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตาทนต วังคำ (2555) ที่ได้ทำการศึกษาสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการจัดการข้อมูล (Manage) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารกำกับ ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ รวมทั้งนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าของวิชาชีพครู รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีในการบันทึกจัดเก็บไฟล์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการค้นคืน และผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารจัดระบบ รวบรวมสื่อ นวัตกรรม

1.6 ด้านการสร้างสรรค์ข้อมูล (Create) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารใช้เครือข่ายความร่วมมือไปยัง เอกชน บริษัทต่างๆ ในการรองรับจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้เครื่องมือเทคโนโลยีออกแบบ ดัดแปลง หรือสร้างสรรค์สารสนเทศให้มีความ หลากหลาย และผู้บริหารจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีคุณภาพและ ทันสมัยได้เหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร สร้างแผนพับ, แผนภูมิ, สื่อนำเสนอ สารสนเทศที่ต้องการจากโปรแกรมต่างๆในคอมพิวเตอร์ได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้มีคุณภาพและทันสมัย รวมทั้งมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดการ ใช้งานที่หลากหลาย โดยขอความร่วมมือไปยังเครือข่ายต่างๆในการสนับสนุน สอดคล้องกับ สำนักงาน บริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553) ที่กำหนดคุณสมบัติของการรู้ดิจิทัล ด้านสร้างสรรค์ (Create) ว่าเป็นความสามารถในการสร้างเนื้อหาและมีประสิทธิภาพการติดต่อสื่อสารโดยใช้ความ หลากหลายของสื่อดิจิทัลเป็นเครื่องมือ การสร้างสื่อดิจิทัลมีความหมายมากกว่าความสามารถในการใช้ โปรแกรมประมวลผลหรือเขียนอีเมล รวมถึงความสามารถในการปรับการสื่อสารกับสถานการณ์และ ผู้รับสารสร้างและติดต่อสื่อสารโดยใช้สื่อผสม เช่น ภาพวิดีโอและ เสียงประกอบอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบ แนวคิดนี้ยังตระหนักถึงสิ่งที่เป็นความรู้ในโลกดิจิทัลที่ไม่เพียงแต่สร้างความ ขำนาฏทางด้านเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังคำนึงถึงจริยธรรมการปฏิบัติทางสังคมและการสะท้อนสิ่งที่ฝัง อยู่ในการเรียนรู้ การใช้เวลาว่าง และการใช้ชีวิตประจำวัน

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เห็นความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการเป็นผู้นำความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีการนำเครื่องมือ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนการประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรน ศรีศักดิ์บางเตย (2562) ที่ได้

ทำการศึกษา เรื่องแนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยา พบว่าผลการเปรียบเทียบครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากครูเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และมีทักษะความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) สามารถใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับทางต้นสังกัดเพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วและยังสามารถติดตาม ตรวจสอบได้รวมถึงการจัดการงานเอกสารรูปแบบข้อความได้ตรงตามวัตถุประสงค์สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์แอปพลิเคชันพื้นฐานสำหรับการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูฮินี บากา (2563) ที่ได้ทำการวิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดรู้ไอซีที (ICT literacy) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการประเมินข้อมูล (Evaluate) ทั้งนี้เนื่องมาจากครูสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กส่วนใหญ่จะประสบปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัดทางด้านปัจจัยต่างๆ เช่น มีครูไม่ครบชั้น ขาดแคลนสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยเฉพาะสื่อและเทคโนโลยีที่มีราคาแพง ที่ต้องมีการลงทุนค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่กว่า อีกทั้งยังไม่มีศักยภาพในการระดมทรัพยากรเพื่อช่วยสนับสนุน สถานศึกษารวมทั้งชุมชนยังมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้นำความรู้ความสามารถทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ แสงทอง (2560) ที่ได้ทำการวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ยกเว้นด้านฮาร์ดแวร์และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากผลการวิจัยด้านการเข้าถึงข้อมูล (Access) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย มีความคุ้นเคย ขำนาญ และมั่นใจ รวมถึงการประยุกต์ใช้กับโปรแกรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษา

ควรวางแผนให้มีการประสานเครือข่ายจากชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายโดยกำหนดในแผนปฏิบัติงานโครงการ/กิจกรรมของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการบริหารงานตามนโยบายของต้นสังกัดและตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ บูรณาการจัดระบบงานระหว่างผู้บริหารและครูในการใช้เว็บไซต์สารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาส่งเสริมให้มีเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์และให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ รวมถึงการติดตามการบำรุงรักษา ซ่อมแซมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ICT ให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ แสงทอง. (2560). ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตตาทานต วังคำ. (2555). การศึกษาสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิดา ปฏิวรณ และคณะ. (2564). รูปแบบการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจร, 9, 5 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2564)
- พัชรินทร์ หยกพิทักษ์โชค. (2561). การพัฒนาทักษะเฉพาะของแบบวัดทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งศตวรรษ ที่ 21 สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (ojed) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 13, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2561)
- ภูพานิ โมริย์ และคณะ. (2561). โปรแกรมพัฒนาการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 14, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2561)
- ยูไอนี บากา (2563). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เรืองยศ พุทธิกุล. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามแนวคิดความรู้ไอซีที (ICT literacy). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา, 3, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2563)

- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สมประสงค์ วงศ์ทันใจ. (2563). แนวทางการพัฒนาการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.
บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). การเรียนรู้ดิจิทัลเทคโนโลยีโรงเรียนมาตรฐานสากล.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุรรัตน์ รอดพัน และคณะ. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วารสารการบริหาร
การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9, 35 (เมษายน-มิถุนายน 2564)
- สุธน ศรีศักดิ์บางเตย. (2562). แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใน
โรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาการ. มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสาร มจร พุทธปัญญา
ปริทรรศน์, 4, 3 (กันยายน – ธันวาคม 2562)